

2MiGOS

GIR VIDERE HØST 2024

«**Amigos gir videre**» er Acta – barn og unge i Normisjon sitt misjonsprosjekt for barn. Prosjektet består av dette heftet og diverse filmer og ressurser på nett. Målet er å gi informasjon om prosjektet og landet som Amigos samler inn penger til. Videre ønsker vi å gi tips til aktiviteter som kan vekke barnas engasjement for ulike deler av verden, misjon og givertjeneste.

Vi fortsetter med prosjektene våre i Bangladesh hvor «**Amigos gir videre**» støtter en rekke barneskoler og søndagskoler. Du kan lese mer om hva pengene går til på side 3.

Alle Amigos-ressursene ligger gratis ute på acta.no/amigos.

Vennlig hilsen

Jamina Lilleberg

Ansvarlig for Amigos gir videre

INNHOOLD

- S. 3 AMIGOSPROSJEKTET
- S. 4 FILMENE DETTE SEMESTERET
- S. 6 FAKTA OM BANGLADESH
- S. 7 ORDSØK
- S. 8 BLI KJENT MED WINNER FRA BANGLADESH
- S. 9 LÆR Å TELLE TIL TI PÅ BANGLA
- S. 10 OPPSKRIFT PÅ MUGHLAI PARATHA
- S. 12 BLOMSTER OG PLANTER I BANGLADESH
- S. 14 LAG BENGALSKE DYR OG BLOMSTER

AMIGOS GIR VIDERE TIL BANGLADESH

Amigos støtter Normisjons arbeid i Bangladesh. Allerede i 1960 reiste de første misjonærene fra Normisjon ut til Bangladesh. Helt siden den gang har Normisjon hatt en rekke prosjekter og samarbeidskirker i landet. Amigos ønsker å styrke barns utdanning i Bangladesh og har et spesielt fokus på barneskoler og søndagsskoler.

Barneskoler

Normisjon støtter 17 barneskoler i provinsen Sylhet, i Bangladesh. På disse skolene går det til sammen rundt 770 elever. 12 av disse skolene ligger i landsbyer som hører til folkeslaget Khasi. De andre 5 ligger i te-hager hvor folk er veldig fattige og helt avhengige av skolegang for å sikre inntekt i

fremtiden. Pengene som samles inn til Amigos går til lærerlønn og til generell drift av skolene.

Søndagsskoler

Normisjon støtter 74 søndagsskoler som tilhører menighetene i Bangladesh Northern Evangelical Lutheran Church. Barna får undervisning om Bibelen, tro, bønn og lærer kristne sanger. Pengene Amigos samler inn går til ressursbøker til søndagsskolelederne og snacks til barna.

Hvordan gi til Amigosprosjektet?

Ønsker du å støtte prosjektene kan du overføre til kontonummer: 1503.02.13537

Merk betalingen med «Amigos, nr. 3021»

Eller vipps «Amigos Acta» på #720781

FILMENE

DETTE

SEMESTERET

Filmene dette semesteret finner du ved å gå til www.acta.no/amigos. Bla deg nedover siden til du finner lenken som heter «Amigos gir videre i Bangladesh høsten 2024 (filmer)». Filmene kan også lastes ned.

1. THEO OG NOAHS SPRÅKSKOLE

Theo og Noah er brødre og bor i Bangladesh. Der har de gått på skole i snart 3 år og i denne filmen lærer de oss å telle til ti på bangla!

Forslag til aktivitet:

Print ut arket på side 9 og øv på å skrive tallene fra 1-10 på bangla.

2. SØNDAGSSKOLEN I DINAJPUR

I denne filmen skal dere få se hvordan det er å gå på søndags-skole i Dinajpur.

Forslag til aktivitet:

Lær sangen «Bedre sammen» av Oslo Soul Children. Instruksjoner til dansen finner dere ved å gå til www.youtube.no og søke på «Bedre sammen (koreografi)». Videoen ligger ute på Oslo Soul Children Channel og sangen er tilgjengelig på Spotify.

3. DYR I BANGLADESH

I Bangladesh finnes det mange forskjellige dyr og det er helt vanlig å se både geiter og høner gå fritt på gaten. Bli med å se hvordan dyrene i Bangladesh lever!

Forslag til aktivitet:

Kombiner denne videoen med aktiviteten på side 14–15 «Lag bengalske dyr og blomster».

4. MATMARKED I BANGLADESH

I Bangladesh finnes det veldig mange matmarkeder hvor man kan kjøpe varm middag fra små boder på gaten. I denne filmen får dere se hvordan matmarkedene ser ut og hvordan de lager maten på gatene.

Forslag til aktivitet:

På side 10–11 finner dere oppskrift på Mughlai paratha, en bengalsk matrett som selges på matmarkedene i Bangladesh. Kanskje dere kan se filmen og lage mat sammen? Snakk om hvordan maten er lik eller forskjellig fra norsk mat.

FAKTA

OM

BANGLADESH

Vi fortsetter med Bangladesh som prosjektland, så la oss sjekke ut noen kjappe fakta om landet så vi kan friske opp hukommelsen vår litt!

Hovedstad: Dhaka
Innbyggere: 174 millioner
Språk: Bengali
Kontinent: Asia
Nasjonaldyr: Bengaltiger

Valuta: Bangladeshi Taka
Eksportvarer: Jute, tekstil og te
Nasjonalfrukt: Jackfrukt
Grenser til: India og Myanmar
Urfolk i landet: Santali, Khasi, Garo, Mandi

Vanligste fremkomstmiddel: Rickshaw
Fun-fact: Bangladesh har 6 årstider som kalles grismo (sommer), barsha (regnsesong), sharat (høst), hemanto (senhøst), sheet (vinter) og bashonto (vår).

Kart over Bangladesh kan lastes ned fra våre nettsider på acta.no/amigos. Bla deg nedover siden til du finner knappen «Nettressurser».

ORDSØK

Ordene i listen nedenfor er skjult både horisontalt og vertikalt. Klarer du å finne alle? Arket kan lastes ned og printes fra våre nettressurser.

L	B	E	N	G	A	L	I	L	P	H	X
S	O	L	M	A	R	K	E	D	V	P	D
U	T	B	R	I	C	K	S	H	A	W	E
B	A	R	N	E	S	K	O	L	E	F	K
V	H	M	I	S	J	O	N	Æ	R	P	J
B	G	I	X	D	H	A	K	A	J	I	U
B	E	N	G	A	L	T	I	G	E	R	T
A	I	K	J	U	N	G	E	L	T	I	E
G	T	T	E	H	A	G	E	S	A	R	I
F	T	R	I	S	Å	K	E	R	K	D	V
J	A	C	K	F	R	U	K	T	A	S	N
H	M	B	A	N	G	L	A	D	E	S	H

Bangladesh
Dhaka
Bengaltiger
Jackfrukt

Jute
Misjonær
Risåker
Taka

Bengali
Barneskole
Geit
Jungel

Marked
Rickshaw
Sari
Tehage

BLI KJENT MED

WINNER FRA

BANGLADESH

Dette er Winner. Han er elev ved en av barne- skolenene i Bangladesh som Amigos støtter.

Winner og familien hans bor i en liten Khasilands- by som heter «Prathichhora Punjee». Landsbyen ligger gjemt dypt inne i jungelen nordøst i landet. For å nå frem til landsbyen må man først kjøre med bil, langt vekk fra byene. Deretter må man fortsette til fots langs en smal sti opp fjellsiden – og det her Winner bor, helt på toppen av fjellet!

Heldigvis har landsbyen en egen skole så Winner og de andre barna slipper å gå flere timer om dagen for å lære seg å lese og skrive.

Winner er glad i skolen, men det morsomste han vet er å spille fotball. Han er en stor fan av fotballspilleren Messi og har ofte på seg en T-skjorte med «7 Messi» på ryggen. Winner går også på søndagsskole hvor han liker å synge høyt med vennene sine.

Pengene Amigos samler inn sørger for at Winner og de andre barna i landsbyen får skolebøker, skrivesaker og alt de trenger for å lære på skolen.

Navn: Winner
Alder: 10 år
Klassetrinn: 5. klasse
Favorittfag: Naturfag
Favorittfarge: Rød
Favorittmat: Kylling og ris
Antall søsken: 4

LÆR

Å

TELLE

TIL

10

PÅ

BANGLA

Last ned dette arket fra våre nettressurser og print det ut. Bruk linjene til å øve på å skrive tallene fra 1-10 på bengali.

1 = AK = ১

2 = DUI = ২

3 = TIN = ৩

4 = CHAAR = ৪

5 = PAANCH = ৫

6 = CHHOY = ৬

7 = SHAAT = ৭

8 = AAT = ৮

9 = NOY = ৯

10 = DOSH = ১০

OPPSKRIFT:

MUGHLAI PARATHA

Mughlai paratha er en matrett som stammer fra Mughaltiden i Asia og er veldig populær i Bangladesh. Paratha er en type flatbrød og her fylles den med egg og grønnsaker.

Tid: 50 min | Antall porsjoner: 3-4

Ingredienser paratha

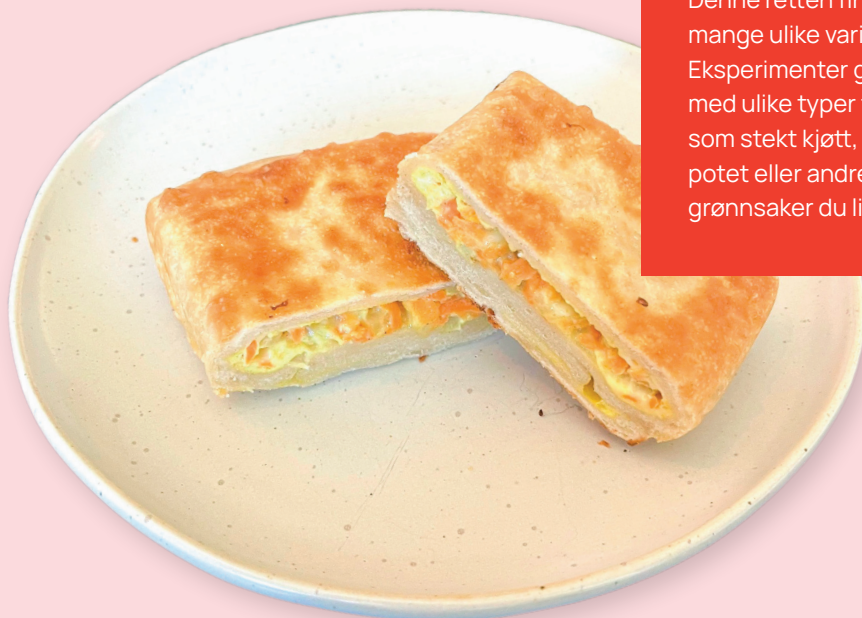
- 250g hvetemel
- ½ ts bakepulver
- ½ ts salt
- 4 ts olje
- 1,5 dl vann

Ingredienser fyll

- 2 egg
- 1 gulrot revet
- ½ gul løk
- ½ ts salt
- ½ ts garam masala krydder
- ½ ts spisskummen
- ½ ts gurkemeie
- pepper

Tips:

Denne retten finnes i mange ulike varianter. Eksperimenter gjerne med ulike typer fyll slik som stekt kjøtt, kokt potet eller andre typer grønnsaker du liker.

Fremgangsmåte

1. Bland sammen mel, salt og bakepulver i en bolle. Tilsett olje og vann gradvis og kna deigen i minst 5 minutter til den er fast og slipper bollen. Pensle deigen med olje og dekk den til med plastfolie eller et kjøkkenhåndkle. La deigen hvile i romtemperatur i 30 minutter.
2. Begynn på fyllet mens deigen hviler. Bland sammen egg, revet gulrot, hakked løk og alle krydderne til en jevn masse.
3. Når deigen er klar deles den i 3–4 like store deler. Kjevle deigen ut til en rund form og til den er ca. 2–3 millimeter tykk. Deigen må være tynn nok til å bli sprø når den stekes, men ikke så tynn at den ikke klarer å holde på fyllet.
4. Varm opp en dyp stekepanne med ca. 6 ss nøytral olje til middels høy varme. Oljen skal dekke hele bunnen av pannen slik at deigen friteres. (Obs! Olje blir veldig varmt).
5. Plasser fyllet i midten av deigen og start med å brette venstre og høyre side inn mot midten slik at de overlapper hverandre. Brett deretter inn øverste og nederste side slik at parathaen blir firkantet og tett. Fukt deigen med vann langs kantene dersom du vil at den skal feste seg bedre når du bretter den.
6. Plasser parathaen forsiktig ned i stekepannen med olje og stek under lokk i 5 minutter på hver side til brødet er gyllenbrunt. Server gjerne med litt raita eller mango chutney.

PLANTER

I BANGLADESH

OG

Bangladesh har et varmere og fuktigere klima enn Norge, derfor vokser det også litt andre typer planter og blomster der! Her kan du lære litt om noen av dem.

BLOMSTER

CHAMPA (FRANGIPANI)

Denne vakre blomsten heter champa og blomstrer på høsten i Bangladesh. Den har fem kronblader og finnes i farger som rød, gul, hvit og oransje. Champa lukter faktisk så søtt og godt at den brukes til å lage parfymer! Blomsten dufter sterkere på kveldstid for å lokke til seg nattsvermere som hjelper til med pollineringen.

GENDA (RINGBLOMST)

Nesten året rundt kan man se denne blomsten blomstre i sterke farger som gul og oransje. Genda er en populær blomst i Bangladesh og brukes ofte som pynt i brylluper og til andre feiringer. Tradisjonelt sett har blomsten også blitt brukt som sårsalve fordi man trodde den kunne hjelpe sår til å gro fortere.

LOJA-BODI (MEMOSA PUDICA)

Loja-bodi er kjent for sine små og runde lilla blomster. Den har fått kallenavnet «den sjenerte planten» fordi den har en helt spesiell egenskap. Når man stryker over bladene, eller bare rører ved dem, svarer planten med å trekke seg sammen - nesten som om den er litt sjenert!

Er du nysgjerrig på hvordan det ser ut? Åpne mobilkamera og **skann QR-koden** for å se den sjenerte planten.

HIBISCUS

Hibiscusblomsten trives i fuktige miljø og blomstrer ofte under eller etter regntiden i Bangladesh. Den kan vokse seg veldig stor og bli over 15 cm i diameter. Hibiscus finnes i farger som rosa, rød og oransje. Selv om blomsten ikke lukter så mye, smaker den veldig mye og brukes ofte i te-blandinger.

LAG

BENGALSKE

DYR

OG

BLOMSTER

Du trenger:

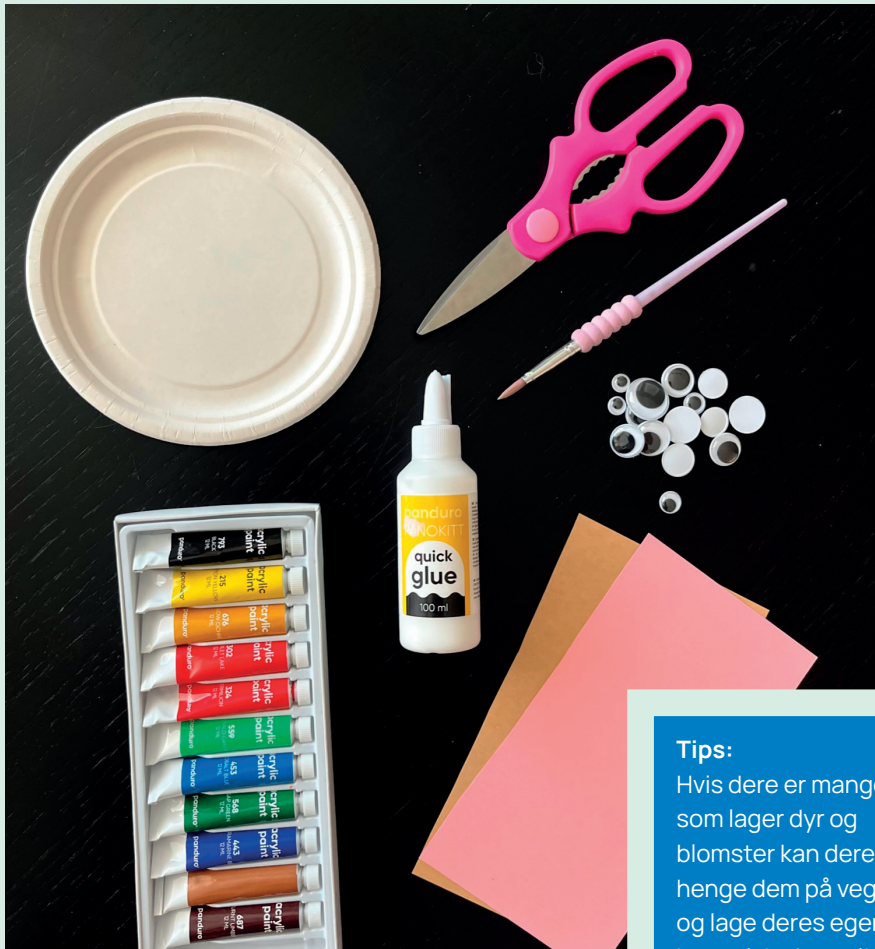
- papptallerkener
- maling og pensel
- farget ark
- bevegelige plastøyne
- saks
- lim

Slik gjør du:

1. Velg deg et dyr eller en blomst du ønsker å lage og ta gjerne inspirasjon fra s. 12-13 eller fra filmen dette semesteret «Dyr i Bangladesh».
2. Blomstermotiv: start med å klippe halvsirkler rundt kanten av papptallerkenen for å lage kronblader.
3. Mal deretter papptallerkenen i samme farge eller mønster som dyret eller blomsten du har valgt. La malingen tørke.

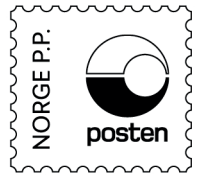
4. Dyremotiv: Klipp ut to ører som passer til dyret og lim dem på baksiden av papptallerkenen. Klipp så ut en nese – hvis du ikke allerede har malt den – og lim den på tallerkenen sammen med de bevegelige øynene.

5. Bruk gjerne piperensere til å lage morsomme haler eller stilker. Du kan også dekorere dyret eller blomsten med glitter. La limet tørke før du henger den opp på veggen til pynt.

Tips:

Hvis dere er mange som lager dyr og blomster kan dere henge dem på veggen og lage deres egen bengalske jungle!

Avsender:
Acta – barn og unge i Normisjon
Postboks 7153 St. Olavs plass
0130 OSLO

TRYKKERI: 07 Media AS
DESIGN: Hanne Liv Gryting
PAPIR: Gallerie Art Gloss 130 gr
OPPLAG: 300 ex
FOTO: Martin Lilleberg, Jamina Lilleberg og Katrine Kiplesund.
Jessica Sloan, Julia Kwiek, Ashwini Chaudhar og Pisuikan fra
Unsplash. Abdullah Al Mahfuj fra iStock.

 acta
barn og unge i normisjon